

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน
ด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน กรุงเทพมหานคร

จัดทำโดย นางสาววดี เพชรชนะ

ตำแหน่ง นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

สังกัด กลุ่มงานพัฒนาที่อยู่อาศัย

สำนักงานการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๔๐

สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หัวข้อ การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน กรุงเทพมหานคร

๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการนำเสนอ

ที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ หล่อหลอมสมาชิกครอบครัวให้เป็นหนึ่งเดียว ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคม และสร้างโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการและบริการของรัฐ โดยเฉพาะการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ประชาชน โดยเน้นกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาส เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายในระดับสากล ได้แก่ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ ๑๑ และวาระใหม่แห่งการพัฒนาเมือง (New Urban Agenda) จากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยที่อยู่อาศัย (UN-Habitat) วาระ “การพัฒนาที่อยู่อาศัยและเมืองอย่างยั่งยืน ลดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ ที่อยู่อาศัยที่เพียงพอ เชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบท และความหลากหลายของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์” จึงได้กำหนดแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “คนไทยทุกคนมีที่อยู่อาศัยถ้วนทั่วและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในปี ๒๕๗๙” โดยมีเป้าหมายให้คนไทยทุกคนเข้าถึงสิทธิในที่อยู่อาศัย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ และเสริมสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายและครอบคลุมในทุกมิติของประชาชนที่ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย จำนวน ๕.๘๗ ล้านครัวเรือน ซึ่งในส่วนของกรุงเทพมหานครในฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย และตามอำนาจหน้าที่ในการดูแลเมืองและประชาชนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ในการดูแลเรื่องที่อยู่อาศัยของประชาชนตามมาตรา ๘๙ วรรคสอง (๑๒) ระบุว่า กรุงเทพมหานครมีอำนาจในการปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และยังปรากฏชัดเจนในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๓ มหานครสำหรับทุกคน มิติที่ ๓.๑ ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลอย่างครบวงจร

สำนักพัฒนาสังคมเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการนำยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร และนโยบายของกรุงเทพมหานครด้านที่อยู่อาศัยไปสู่การปฏิบัติ โดยมีกลุ่มงานพัฒนาที่อยู่อาศัย สังกัดสำนักงานการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นกลุ่มงานที่เกิดขึ้นใหม่หลังจากที่มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีภารกิจในการจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยของกรุงเทพมหานคร สำหรับประชาชน แนะนำ ช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย ประสานการจัดหาที่อยู่อาศัย กำหนดเป็นแนวทาง แผนการดำเนินงานให้กับสำนักงานเขตหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการจัดหาและพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอื่นของรัฐ มูลนิธิต่างๆ NGOs และองค์กร

ต่างประเทศ รวมทั้งการบริหารจัดการโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นภารกิจใหม่ที่ยังไม่เคยดำเนินการมาก่อน และยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนกรุงเทพมหานครในระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ที่เป็นฐานข้อมูลที่สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานเกิดความรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยเกิดความเชื่อมโยงบูรณาการข้อมูลระหว่างสำนักพัฒนาสังคมและสำนักงานเขต โดยการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์ในกระบวนการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน กรุงเทพมหานคร โดยพัฒนาระบบสารสนเทศในรูปแบบ Web Application โดยสำนักงานเขตสามารถนำเข้าสู่ข้อมูลให้สำนักพัฒนาสังคม ซึ่งที่ผ่านมาแม้กรุงเทพมหานครจะมีข้อมูลจากทะเบียนราษฎรและการจดทะเบียนเพื่อขอรับสวัสดิการต่าง ๆ แต่ข้อมูลดังกล่าวไม่ครอบคลุมประชากรแฝงที่เข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สะท้อนถึงความต้องการด้านที่อยู่อาศัยของประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานครให้เชื่อมโยงกับอุปทานที่อยู่อาศัยที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินงานเชิงรุกด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้เห็นว่าการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูลมีความสำคัญมาก ในการที่จะเข้าถึงและให้การช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และตรงกับความต้องการมากที่สุด

ดังนั้น ผู้จัดทำจึงได้จัดทำระบบฐานข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนกรุงเทพมหานครขึ้น ซึ่งเป็นระบบที่สร้างขึ้นเพื่อนำระบบคอมพิวเตอร์เข้าไปช่วยในการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้สำหรับวางแผนการบริหารจัดการที่อยู่อาศัยเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทราบถึงความต้องการที่อยู่อาศัยที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน กรุงเทพมหานคร สามารถดำเนินมาตรการสนับสนุนให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติงานของหน่วยงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน

๔. เป้าหมาย

๔.๑ มีระบบการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานความต้องการและสภาพปัญหาด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนกรุงเทพมหานคร ในรูปแบบ Web Application จำนวน ๑ ระบบ

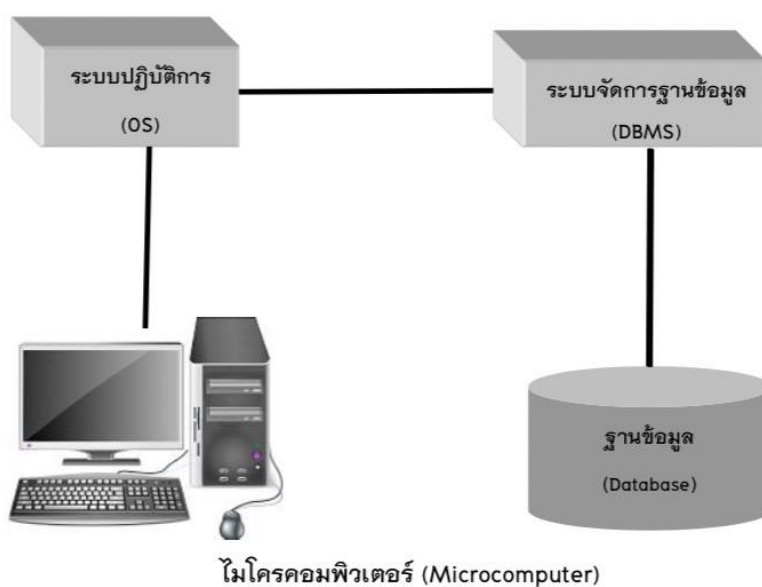
๔.๒ มีฐานข้อมูลความต้องการ และสภาพปัญหาด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน กรุงเทพมหานครที่ครอบคลุมสามารถนำไปใช้สำหรับวางแผนบริหารจัดการที่อยู่อาศัยที่เพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ๑ ฐานข้อมูล

๕. แนวคิด/หลักการที่ใช้ในการศึกษา

๕.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูล

การจัดการข้อมูล (Data Management) ข้อมูล คือ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นของกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยการสังเกต การจดบันทึก การสัมภาษณ์และการออกแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้มานั้นยังคงเป็นข้อมูลดิบไม่สามารถที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจในการกระทำในเชิงการจัดการ และข้อมูลที่รวบรวมมามากจะไม่มีการจัดระเบียบ อาจจะมีการซ้ำซ้อนของข้อมูลหรือข้อมูลชนิดเดียวกันอาจจะขัดแย้งกันก็ได้ ดังนั้นองค์กรจะต้องมีการวางแผนในการจัดการบริหารฐานข้อมูลที่ดีจึงจะได้ประโยชน์จากข้อมูลที่จัดระเบียบไว้

ระบบจัดการฐานข้อมูล (Database Management System หรือ DBMS) หมายถึงซอฟต์แวร์ที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับฐานข้อมูล โดยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ ทั้งในด้านการสร้าง การปรับปรุงแก้ไข การเข้าถึงข้อมูล และการจัดการเกี่ยวกับระบบแฟ้มข้อมูลทางกายภาพ (Physical File Organization) หน้าที่ระบบจัดการฐานข้อมูลหลัก ๆ คือการเก็บข้อมูลลงไว้ในฐานข้อมูล และการดึงข้อมูลเหล่านั้นออกมาจากฐานข้อมูลที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกสบาย ทำให้ผู้ใช้เกิดความมั่นใจในความถูกต้อง สอดคล้องกัน (Consistency) ของข้อมูลต่างๆ ภายในฐานข้อมูล

โครงสร้างระบบการจัดการฐานข้อมูล (DBMS) และระบบปฏิบัติการ (OS)

๕.๒ หลักการที่ใช้ในการศึกษา

การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต SWOT เป็นตัวย่อที่มีความหมายดังนี้

Strengths - จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ

Weaknesses - จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ

Opportunities - โอกาสที่จะดำเนินการได้

Threats - อุปสรรค ข้อจำกัด หรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานขององค์กร

หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ ๒ ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

วิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็นคุณลักษณะภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายองค์กร ในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย ขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม

ขั้นตอน / วิธีการดำเนินการทำ SWOT Analysis

การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ขององค์กร ทำให้มีข้อมูล ในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กรและแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มันน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้นจะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถ ภายในองค์กรทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายในคือระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้านทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกระทบก่อนหน้านี้ด้วย

- จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั้นเองว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

- จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั้นเองว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงาน ขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อม ทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตรารู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึงกรรมวิธีใหม่ๆ และพัฒนาการทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

- โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

- อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถ ส่งผลกระทบในระดับมหภาค ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่งองค์กรจำต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญ แรงกระแทกดังกล่าวได้

๓. ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วยการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกแล้ว ให้นำจุดแข็ง-

จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับโอกาส-อุปสรรคจากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กรกำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใด และภายใต้สถานการณ์เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไปในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้องค์กรจะอยู่ใน สถานการณ์ ๔ รูปแบบดังนี้

๓.๑ สถานการณ์ที่ ๑ (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด เนื่องจากองค์กรค่อนข้างจะมีหลายอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (Aggressive Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่างๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

๓.๒ สถานการณ์ที่ ๒ (จุดอ่อน-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด เนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลายประการ ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดคือกลยุทธ์การตั้งรับหรือป้องกันตัว (Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด

๓.๓ สถานการณ์ที่ ๓ (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์องค์กรมีโอกาเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่หลายอย่างเช่นกัน ดังนั้น ทางออกคือกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround-oriented Strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดให้

๓.๔ สถานการณ์ที่ ๔ (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้น แทนที่จะรอจนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัวหรือขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาวด้านอื่น ๆ แทน

SWOT Analysis การวิเคราะห์ศักยภาพและสภาพแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยภายใน	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
- มีโครงสร้างองค์กรที่รองรับ ซึ่งมีการกิจที่ชัดเจน ทั้งเชิงหน้าที่และเชิงพื้นที่ - บุคลากรมีศักยภาพ และความพร้อมที่เรียนรู้ - มีข้อมูลชุมชนที่จดทะเบียนตามระเบียบ กรุงเทพมหานคร สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับการกำหนดนโยบายและการดำเนินการพัฒนาที่อยู่อาศัย - มีระบบฐานข้อมูลด้านสวัสดิการสังคม (E-Case)	- เป็นส่วนราชการที่ตั้งขึ้นใหม่หลังจากที่มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - บุคลากรขาดความรู้เฉพาะเรื่อง - ข้อจำกัดด้านบุคลากรมีน้อย - ไม่มีนโยบายที่ชัดเจน

ปัจจัยภายนอก	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Treats)
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและสนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน เป้าประสงค์ที่ ๑ สนับสนุนให้ทุกคนมีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านที่อยู่อาศัยอย่างเป็นระบบ - แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๓ มหานครสำหรับทุกคน มิติที่ ๓.๑ ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแลอย่างครบวงจร เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี โดยมีมาตรการในการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสที่ต้องการความช่วยเหลือ - แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำด้วยการบริหารเมืองรูปแบบอารยะสำหรับทุกคน ยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๓.๑ ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลอย่างครบวงจร เป้าประสงค์ที่ ๓.๑.๑ มีระบบฐานข้อมูลเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสอย่างครบวงจร สามารถนำข้อมูลมาเชื่อมโยงเพื่อใช้ในการวางแผนให้ความช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยได้ - มีเครือข่ายขององค์กรพัฒนาที่อยู่อาศัย ได้แก่ การเคหะแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ซึ่งพร้อมที่จะให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุน รวมทั้งถ่ายทอดประสบการณ์	- กรุงเทพมหานครไม่มีนโยบายด้านที่อยู่อาศัยที่ชัดเจน - การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) อาจส่งผลกระทบทำให้การดำเนินการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลไม่ต่อเนื่อง

๖. แนวทางการดำเนินการ / ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาและแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัย และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพัฒนาและกำหนดแบบฟอร์มและรายละเอียดอื่นๆ ให้ครอบคลุมข้อมูลทุกประเภทที่จะนำไปใช้ในการวางแผน และบริหารจัดการพัฒนาที่อยู่อาศัย

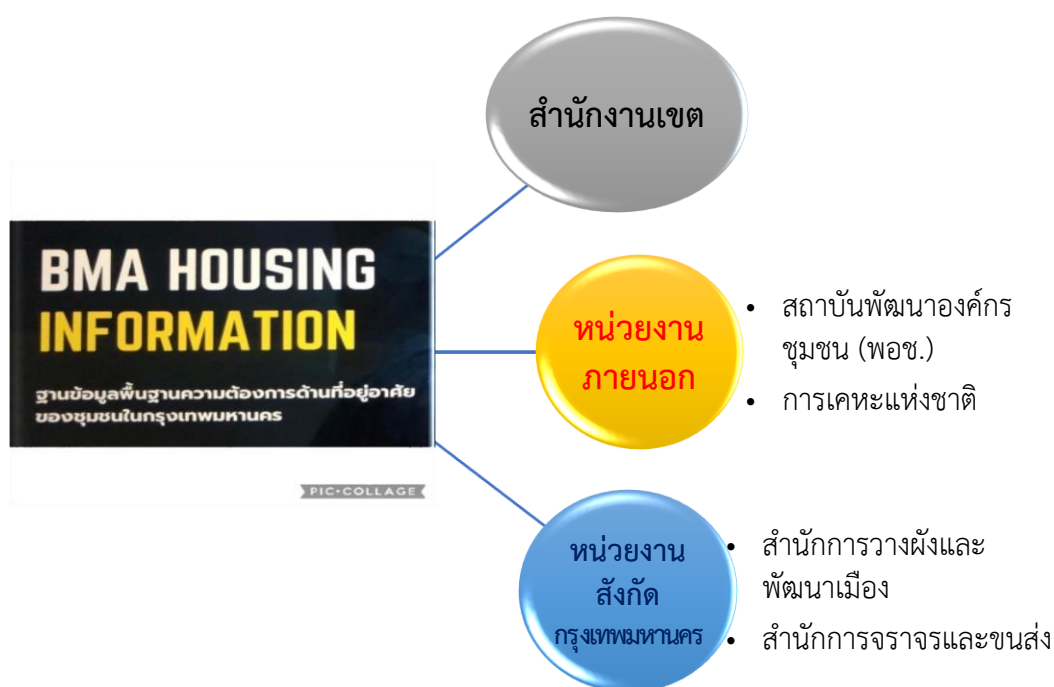
๖.๒ ประธานสำนักงานเขต ร่วมกับคณะกรรมการชุมชนลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูลจริงในประเด็นสำคัญ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสะดวกต่อการนำข้อมูลเข้าระบบ ประกอบด้วย

๖.๒.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ เช่น ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ประเภทการอยู่อาศัย ลักษณะอาคารบ้านเรือน

๖.๒.๒ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ เช่น รายได้ของครัวเรือน การประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชน จำนวนและประเภทของสมาชิกในครัวเรือน

๖.๒.๓ ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบของที่พักอาศัย เช่น ปัญหาทางสาธารณะในการเข้า-ออก ปัญหาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ปัญหาที่รกร้างว่างเปล่า

๖.๓ ประธานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การเคหะแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง สำนักการจราจรและขนส่ง เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน

๖.๖ ติดตาม วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหาร

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาและแก้ไข ปัญหาที่อยู่อาศัย และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๕												
๒ ประสานสำนักงานเขต ๕๐ ร่วมกับ คณะกรรมการชุมชนลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูล จริงในประเด็นสำคัญ ตามแบบฟอร์มที่ กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสะดวกต่อการ นำข้อมูลเข้าระบบ												
๓. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การเคหะแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กร ชุมชน (องค์การมหาชน) สำนักการวางผัง และพัฒนาเมือง สำนักการจราจรและขนส่ง เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้เป็น ฐานข้อมูลเดียวกัน												

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๔. พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานความต้องการ และสภาพปัญหาด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน กรุงเทพมหานคร ในรูปแบบ Web Application		←→										
๕. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ความเข้าใจการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลระบบการจัดเก็บข้อมูล และการนำเข้าข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน กรุงเทพมหานคร ในเดือนมกราคม ๒๕๖๖ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสังกัดสำนักงานเขต ๕๐ เขต และสำนักพัฒนาสังคม ในการดำเนินการเพื่อให้เกิดการความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติเดียวกัน			←→									
๖. วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหาร											←→	

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

พัฒนาระบบฐานข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนกรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน

๘. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)

ผลผลิต (Output)

- ระบบการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานความต้องการและสภาพปัญหาด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ ระบบ

- ฐานข้อมูลความต้องการ และสภาพปัญหาด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ ฐานข้อมูล

ผลลัพธ์ (Outcome)

- จำนวนประชาชนที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย สามารถเข้าถึงการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่เกิดจากความร่วมมือของกรุงเทพมหานครกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชน เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ ต่อปี

๙.๒ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและการประเมินผล (สำเร็จ)

- ประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์ของการจัดทำฐานข้อมูล โดยเกิดฐานข้อมูล และระบบการจัดเก็บข้อมูล
- ติดตามและประเมินผลการใช้งานฐานข้อมูล
- ประเมินผลจากสถิติที่จัดเก็บ โดยพิจารณาจากตัวเลขของจำนวนประชาชน ที่ได้รับความช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ระดับนโยบายผู้บริหาร

- ควรให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีนโยบายสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อเชื่อมต่อข้อมูล จัดให้ทุกภาคส่วนต่างๆ นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำงาน สามารถเชื่อมโยงถึงกันในทุกสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลได้รวดเร็วและสะดวกขึ้น เป็นการประหยัดเวลาและทรัพยากร

๑๐.๒ ระดับหน่วยงาน

- ควรมีการพัฒนาระบบสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูล โดยการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ (PC) ที่มีสมรรถนะสูงรองรับระบบงานได้ ให้กับเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงาน และควรเตรียมความพร้อมในการฝึกฝนและพัฒนาศักยภาพการใช้งานของเจ้าหน้าที่

๑๐.๓ ระดับผู้ปฏิบัติงาน

- ควรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยการอบรม หรือศึกษาจากแหล่งความรู้ต่างๆ ในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้อื่นได้ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวคิดหรือทิศทางในการทำงานต่อไปได้

บรรณานุกรม

กรุงเทพมหานคร. (๒๕๖๑). แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕).

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร.

การวิเคราะห์ SWOT สืบค้นจาก <http://www.stou.ac.th>

ภาคผนวก

ตัวอย่าง Web Application
 ฐานข้อมูลพื้นฐานความต้องการด้านที่อยู่อาศัยของชุมชนกรุงเทพมหานคร
 BMA HOUSING INFORMATION

หน้าหลัก (Index)

